

ACTUEEL IN ENDÉ

Afgelopen periode is er weer heel regelmatig contact geweest met het team van de Ecole Fondamentale in Ende en ook met burgemeester Soumaila Guindo. Met onze financiële hulp is de waterleiding doorgetrokken naar de school, zodat men hier ter plekke over schoon drinkwater beschikt. Ook zijn de batterijen vervangen waarop de computers en andere apparatuur zoals de beamer en printers draaien. Een grote wens is het realiseren van een apart computerlokaal (lees meer hierover in het artikel hiernaast). Wij onderzoeken momenteel of het wenselijk en haalbaar is om te gaan bouwen met hoogwaardige geperste aarde stenen die vervaardigd worden in Sévaré, naar een methode van architect Joop van Stigt in samenwerking met de TU Delft. Het bijzondere van deze productiewijze is dat de hoeveelheid cement geminimaliseerd wordt tot ca. 5 %; dit is vanwege de import een hoge kostenpost. Zelfs bij deze productiewijze, waarbij dus maar 5 % gebruikt wordt, bepaalt het 85% van de prijs. Van Stigt (overleden in 2011) was initiatiefnemer van Stichting Dogon Onderwijs, die reeds 35 scholen in het Dogongebied heeft gebouwd. Zij stemmen hun projecten voortdurend af met de Mission Culturelle de Bandiagara, de Unesco-afdeling die het cultureel erfgoed bewaakt. Naast economische en duurzaamheidsfactoren nemen wij in onze besluitvorming ook de bijdrage van de bevolking mee. Die zal namelijk bij deze bouwwijze geringer kunnen zijn dan op de ouderwetse manier. Op pagina 2 kunt u lezen dat ook op het gebied van de tuinbouw hard gewerkt wordt. Deze activiteit moet de economische leemte gaan vullen die ontstaan is door het wegvallen van het toerisme sinds de politieke crisis. LB

ACTUEEL IN MALI

Minusma, de grote internationale operatie in Mali aangevoerd door voormalig minister Bert Koenders, is reeds enkele maanden operatief. Nederland levert een bijdrage met 370 militairen, in oktober uit te breiden tot 450. Minusma tracht de veiligheid en stabiliteit in het noorden van Mali te herstellen en de burgers te beschermen. De taak van de Nederlandse militairen is het verzamelen van inlichtingen met betrekking tot terroristische activiteiten van de fundamentalistische strijders in het noorden van Mali. Zij zijn volgens onze defensie minister 'de oren en ogen' van de missie. Vanuit de stad Gao voeren zij lange afstandsverkenningen uit waarbij zij trachten wapenopslagplaatsen te ontmantelen en strijders op te sporen die geïmproviseerde explosieven fabriceren. Naast de militairen zijn zo'n 30 politiefunctionarissen meegegaan om de Malinese politie te trainen. LB

EEN ICT LOKAAL

Het Comité de Gestion Scolaire van de school in Endé heeft een aanvraag ingediend bij Wilde Ganzen om in aanmerking te komen voor subsidie voor de bouw van een ICT lokaal. De computers en andere apparatuur, die wij tijdens een vorig project hebben gerealiseerd, staan momenteel in de bibliotheek opgesteld. Dit is een ongewenste situatie, te klein, te druk, maar ook een minder goed toegankelijke en bruikbare bibliotheek daardoor. Er moet een vast lokaal komen waar de apparatuur opgesteld wordt en waar de leerkracht met zijn/haar klas in een roulerend systeem kan werken. Het lokaal dient voorzien te worden van glasvensters in plaats van ijzeren luiken in verband met het stof.

Vroeger, toen dergelijke aanvragen bij ons via de NCDO liepen, waren wij degenen die de aanvraag indienden, nu moet direct bij aanvang duidelijk zijn dat onze partners in Mali de projecteigenaren zijn en verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en het onderhoud van het project. Het zelf indienen van de aanvraag onderstreept dit. Vanuit onze stichting ondersteunen wij die aanvraag en indien Wilde Ganzen instemt met het plan, betekent dit dat wij ongeveer twee derde van de kosten moeten zien te werven via fondsen, acties en donaties die o.a. direct overgemaakt kunnen worden op het bankrekeningnummer van Wilde Ganzen, mits ons project gehonoreerd wordt door Wilde Ganzen. Zouden we dit project volledig uit de stichtingsgeldten financieren, dan waren we meteen door onze liquide middelen heen. Bovendien mag dit niet, omdat er altijd de verplichting is bij deze subsidiëringsmodellen om de Nederlandse bevolking te informeren over Ontwikkelingssamenwerking in het algemeen en in het bijzonder dit project onder de vlag van Wilde Ganzen. LB

Dit betekent: Actietijd!!

Wie heeft leuke plannen om geld in te zamelen voor dit doel? Wees creatief, boor je contacten aan, stap op de fiets voor Mali, organiseer een sponsorloop... maakt niet uit. Kinderen zijn heel enthousiast te krijgen voor goede doelen, dus vraag hen ook zeker om ideeën. Meld u ons a.u.b. uw creatieve invallen via de mail of telefoon : info@mali-waalsdorp.nl of 070- 3479857

UIT HET HART GEGREPEN: KLEIN

PROJECT – EEN WERELD VAN VERSCHIL

In de brief op pagina 3 van een leerkracht van de Ecole Fondamentale kunt u lezen wat voor hen het belang is van computeronderwijs in hun dorp; bij hen op school; bij de voorbereiding van de lessen. Bij ons is de computer niet meer weg te denken uit het dagelijkse leven. In Mali dus blijkbaar ook niet meer.

FINANCIËN 2013

Alle inkomsten en uitgaven zijn weer geboekt in Speed Balance. De kascommissie is uitgenodigd de controle te komen uitvoeren. Zodra de jaarcijfers door de leden van de kascommissie goedgekeurd zijn laten wij u dit via de mail weten en zullen wij de jaarcijfers 2013 plaatsten op de site: www.mali-waalsdorp.nl

In 2013 hebben wij aan incidentele donaties een totaalbedrag mogen ontvangen van € 1300,00 en zijn onze vaste donateurs ons ook dit jaar weer trouw gebleven. Met uw donaties, vast of incidenteel, kunnen wij een groot verschil maken met onze projecten in Mali. Hartelijk dank. **IB**

HISTORIE BANKZAKEN

Vanaf de oprichting van Stichting Mali-Waalsdorp, statutair op 21 juni 1999, moest de stichting beschikken over twee bankrekeningen, waarvan één bedoeld is voor de donaties en de subsidies of fondsen, bij ons is dat een spaarrekening bij de ASN met een rentepercentage van 1,30 %.

Voor de betaalrekening moest er uitgeweken worden naar een andere bank, omdat de ASN geen zakelijke rekening kende, dus is er een koppeling gemaakt met de ABN, nu de ABN-AMRO.

Wij zijn als stichting nu niet meer zo blij met deze bank, omdat wij met de donatiegelden graag de liquide middelen willen onderbrengen bij een bank die duurzame projecten ondersteunt en niet het geld van de rekeninghouders belegt in wapenhandel of kinderarbeid.

Wij overwegen de rekening courant betaalrekening onder te brengen bij de Triodos bank, maar de bankkosten lijken hoger uit te vallen na ingewonnen informatie.

Gemiddeld liggen de jaarkosten nu rond de € 100,00.

Bij de Triodos bank zullen de kosten waarschijnlijk minstens neerkomen op € 104,00 op jaarbasis, maar hierbij dienen de kosten die gemoeid zijn met de buitenlandoverboekingen nog te worden toegevoegd.

Wat een andere bijkomstigheid is, is dat de Triodos bank € 0,07 rekent voor al het uitgaande betalingsverkeer en € 0,15 voor al het inkomende geld, dus bij b.v. een donatie van € 4,00 per maand ontvangt de bank van onze donatie € 0,15 en wijzelf als stichting € 3,85.

Als kleine stichting, met veel welwillende donerende particulieren, vinden wij het belangrijk u in kennis te stellen van de overweging de overstap naar de Triodos bank te willen maken. In deze nieuwsbrief vragen wij u als donateurs of u ons voornemen kunt en wilt onderschrijven. Mocht u hiertegen bezwaren hebben, dan vernemen wij dat graag van u via de mail: ingrid@mali-waalsdorp.nl.

Het belangrijkste motief voor ons is, dat wij op deze manier ook meehelpen aan duurzame projecten buiten ons eigen aandachtsgebied, namelijk dat wij meewerken aan het mondiale belang i.p.v. alleen gericht te zijn op verbetering van de onderwijs-, leef- en werksituatie in Endé in het Pays Dogon in Mali. **IB**

INTENSIVEREN VAN DE TUINBOUW

Met het wegvallen van het toerisme in Endé, sedert de toestand van politieke instabiliteit, is gelijktijdig de voornaamste inkomstenbron van de bevolking drooggelegd. De logeergelegenheden en restaurantjes konden niet meer rekenen op bezoekers en alle bedrijvigheid daaromheen zoals het 'gidsen' door Dogonland en de verkoop van ambachtelijke producten kwam stil te liggen.

Bewonderenswaardig is de veerkracht van de bevolking, die in plaats van klagen de handen uit de mouwen steekt en tracht andere bestaansbronnen te ontwikkelen.

Zo gingen zij over tot het ontwikkelen van de tuinbouw. Naast de gierst, sorghum, haricots en pinda's, die van oudsher verbouwd werden, probeert men nu ook andere tuinbouwproducten te kweken.

In het voorjaar hebben Ingrid en ik contact gehad met Hugo Verkuyl, landbouwkundige met veel ervaring in Mali, die ons van advies heeft gediend wat betreft verbetering van de tuinbouw. De East-West Seed International (EWIT) beschikt over zaden die specifiek voor het Dogongebied ontwikkeld zijn, met onder meer variëteiten van zaden die ook in het regenseizoen overleefd blijven. Hierdoor zou bijvoorbeeld de productie van sjalotten geïntensiveerd kunnen worden, waarbij de meeropbrengst interessant wordt voor de markt. Bij de landbouwpraktijkschool in Segou bestaat inmiddels veel kennis voor wat betreft het verhogen van de productie, de variëteiten, opslag van gewassen en het bestrijden van ziekten. Wij hebben onze mensen in Endé hiervan op de hoogte gebracht. Het lijkt ons een goed idee ervoor te zorgen dat leerlingen uit Endé deze school gaan bezoeken als vervolgonderwijs om zodoende actuele kennis te vergaren en toe te passen in hun eigen dorp, te weten Endé.

2SCALE (Toward Sustainable Clusters in Agribusiness through Learning in Entrepreneurship) is een project waarbij in 9 Afrikaanse landen, waaronder Mali, gestreefd wordt naar verbeterde landbouw en voedselzekerheid voor de plattelandsgebieden door de kleinschalige boerenorganisaties te ondersteunen met kennis en hoogwaardige zaden. Dit project loopt via de Nederlandse ambassade in Bamako en richt zich in de Dogon met name op de uienteelt.

Het gesprek met Hugo Verkuyl heeft ons nog meer bruikbare informatie opgeleverd waar we met onze Malinese partners over in gesprek zijn, onder meer over het opzetten van een zogenaamd multifunctioneel platform wat in beheer komt van een (vrouwen)coöperatie en waar de deelnemers tegen een kleine vergoeding gebruik van kunnen maken voor bijvoorbeeld het malen van gierst of het persen van zaden. Hierover in de volgende nieuwsbrief meer. **LB**

DONATEUR WORDEN?
www.mali-waalsdorp.nl

Mijn herwonnen zelfvertrouwen

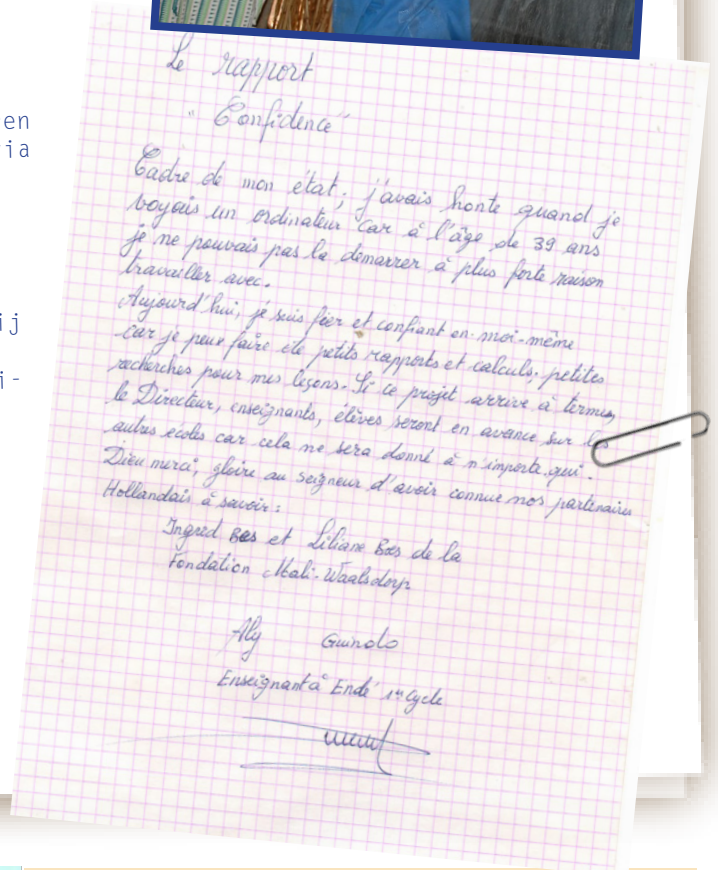
Eerst, dat moet ik toegeven, schaamde ik me als ik een computer zag omdat ik op de leeftijd van 39 jaar dat ding nog niet eens kon starten, laat staan er iets zinnigs mee doen.

Nu daarentegen ben ik trots en vol van zelfvertrouwen, omdat ik op de computer korte verslagen kan schrijven, berekeningen kan maken en zoekopdrachten voor mijn lessen kan formuleren en bewerken. Als dit project van de Directeur via leraren en de studenten uiteindelijk allen bereikt, zullen wij als school andere scholen voorbijstreven, omdat zij allemaal deze kennis niet hebben.

Ik dank God hiervoor, glorie aan de Heer dat hij ons zulke partners in Nederland heeft gegund, Ingrid Bes en Lilian Boes van de Stichting Mali-Waalsdorp.

Aly Guindo,
leraar aan de lagere school
van Endé

Vertaling: Vré Hermans

SCHOON WATER TAPPEN OP SCHOOL

Toen Ingrid en ik in 2002 voor de eerste keer in Mali op werkbezoek waren veronderstelden wij dat schoon drinkwater bovenaan de prioriteitenlijst zou staan voor de school, maar daar zaten we volledig naast. Zij bleven gewoon naar de waterput gaan en kozen voor geestelijke voeding, namelijk een bibliotheek op het schoolterrein. Nadien zijn vele andere projecten gerealiseerd en pas nu anno 2014 is de waterleiding van de put naar de school gerealiseerd. U ziet op bijgaande foto dat de bevolking zoals altijd hard meewerkt om de projecten te realiseren. Ze hebben geen geld, maar energie genoeg! LB

FATOUMATA DIAWARA

Fatoumata Diawara is een zangeres uit Mali geboren in 1982. Als kind werd ze lid van haar vaders dansgezelschap en werd een populaire vertolker van de Didadi dansstijl uit Wassoulou; het gebied in West Mali waar haar voorouders vandaan komen. Fatoumata was een koppig en energiek kind en haar weigering naar school te gaan deed haar ouders besluiten haar naar een tante in Bamako te sturen die haar de nodige discipline bij moest brengen. Ze zou haar ouders tien jaar niet terugzien.

Haar tante was een actrice en op haar zeventiende speelde Fatoumata haar eerste hoofdrol in 'La Genèse'; een film van regisseur Cheick Omar Sissoko. Daarna speelde ze o.a. in Parijs theaterrollen en in meer Malinese filmproducties. Aanbiedingen voor filmrollen bleven binnen stromen maar Fatoumata's ouders dwongen haar te trouwen en live op de Malinese televisie aan te kondigen dat ze haar carrière als actrice afsloot. Na een periode van aarzeling besloot Fatoumata naar Parijs te ontsnappen en dat lukte haar ternauwernood.

Daarna trad ze aan als actrice in gezelschap Royal de Luxe, toerde met dit gezelschap door Europa, Mexico en o.a. Vietnam en begon ze tijdens de pauzes van repetities met zingen. Nadat hij haar stem gehoord had liet haar regisseur haar solo's zingen tijdens de voorstellingen. Aangemoedigd door de reacties van het publiek begon ze in Parijse clubs te zingen waar ze Cheikh Tidiane Seck; een gevierd Malinees muzikant en producer, ontmoette. Hij nam haar mee terug naar Mali en daar zong ze achtergrond zangeres op 'Seya' van de Amerikaanse jazz zangeres Dee Dee Bridgewater; een album dat een Grammy won. Daarna toerde Fatoumata met zowel Dee Dee Bridgewater als de Oumou Sangaré als zangeres en danseres.

Na deze successen legde Fatoumata zich geheel toe op de muziek, schreef haar eigen nummers en maakte demo's waarop ze niet alleen zong maar ook gitaar, percussie en bas speelde. Oumou Sangaré bezorgde haar het eerste platencontract bij World Circuit.

Fatoumata's eerste full length album genaamd 'Fatou' werd nr 1 in de World Music Charts in 2011. Daarna werkte ze o.a. nog voor een soloproject van Damon Albarn van Blur waarop o.a. ook Flea van The Red Hot Chili Peppers meespeelde.

In September 2012 startte de Africa Express Train tournee met naast Fatoumata Diawara ook Damon Albarn, Baaba Maal, Amadou and Mariam, Nicolas Jaar, en the Noisettes. De tour was enorm succesvol en eindigde met een optreden op Kings Cross voor 45.000 man waar Fatoumata het podium deelde met Paul Mc Cartney. Bron: www.grounds.nu

Lilian en ik hebben op 30 mei haar concert bezocht waarin zij optrad met het Residentie Orkest. Wij troffen daar een aantal bekenden van ons, die zich allemaal inzetten of hebben ingezet voor de ontwikkeling van Mali. Assetou en haar man Ron, vriendin Mariam met haar man, Lucia Lindner met haar moeder, Tom en Hetty van het toenmalige Poste Seydou. Wat ons trof was haar vrouwenbetrokkenheid en dat zij voorvechtster is voor vrouwenemancipatie, tegen de vrouwenbesnijdenis is en o.a. Miriam Makeba een groot voorbeeld voor haar geweest is. Haar vrije ideeën maken het voor haar niet altijd eenvoudig in haar thuisland te zijn, maar zij blijft zich inzetten voor vrouwen en kinderen. Nelson Mandela prees zij als de vader van alle mensen.

Zij kreeg ons allemaal op de been en deed een paar Afrikaanse dansbewegingen voor (vanuit de heupen), die wij massaal probeerden mee te doen met geklap en gezang erbij. Het was een energiek en vrolijk slot en heel even waanden we ons weer in Mali bij de dansrituelen in de Dogon. IB

COLOFON

Jaargang 13 nummer 1, juli 2014

Bestuur:
Ingrid Bes (voorzitter, penningmeester), Lilian Boes (secretaris), Vré Hermans (vertaalster, lid)

Redactie nieuwsbrief:
Ingrid Bes
Lilian Boes
Vré Hermans
Bengt Verhoef (vormgeving)

Deze nieuwsbrief is een uitgave van:
Stichting Mali-Waalsdorp
www.mali-waalsdorp.nl
info@mali-waalsdorp.nl

Donaties: ASN Bank 98.17.54.074
KvK Haaglanden: 27 181388